

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

92

Benczur Gyulával

1917

Szerző: B. B.

Cím: *Benczur Gyulával a koronázási festményről*

Forrás: *Az Est*

Bp.

1917. V. 4.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Beszélgetés Benczur Gyulával a koronázási festményről

— Az Est tudósítójától —

A koronázás megörökítését, ezt a nagyszabású és megtisztelő művészi feladatot Benczur Gyulára bízta a képviselőház illetékes bizottsága. Szavazás, zsűri nem volt, Szász Károly a múlt esztendőkor, a főrendiház ülése közben, felkereste a festőművészt és mint a képviselőház alelnöke felkérte, hogy *tesse meg a magyar parlament számára IV. Károly megkoronázását*. A millenáris hódoltság megörökítője, a több mint hetven éves, de még mindig fiatalos erővel és kedvvel dolgozó Benczur meghatva és örömmel vállalta a megbízást.

B-je-ur-cal hatalmas műermében kerestük fel a mestert, hogy megkérjük: mondja el, miképpen tervezte a koronázás festői megörökítését. Megkezdett és már-már kész vásznak között, munka közben fogadott. Éppen egy állvány előtt dolgozott, de mikor megadta, hogy mi járban vagyunk, gyorsan megfordította az állványt és mi csak a vászn hátát láthattuk. Később derül ki, hogy mi az oka ennek a titkolózásnak...

— Igen, — mondotta kérdésünkre — megkaplam és vállaltam a megdíjazást a koronázás megfestésére. Már decemberben, a koronázás előtt hatoltam rá, hogy rám gondolnak

annál a gyönyörű és nagy teremtésnél, de nem igen hittem a hírek. Hiszen annyi fiatalabb és tehetséges festőnk van!... Ott voltam a koronázáson, mint sok más művésznél, végignéztam a szertartást a Mátyás-templomban. Természetes, hogy érdekelt az a fontos ünnepség festői szempontból is, de akkor még nem gondoltam arra, hogy én kapom ezt a megtisztelő megbízást. Nem vagyok már fiatal ember és sok a munkám: most is nyolc hatálmás vásznat készítek a királyi várpalotai Mátyás-templomban, arcképeken is dolgozom, már pedig olyan nagy munkához, min a koronázási festmény, ének kellene. De érdekel és izgat a feladat, örömet és ambícióval vállaltam.

— Hogy a koronázás melyik mozzanatát fogom megörökíteni, még magam sem döntöttem el. Nem vagyok kötve semmihez, *feltételeket nem szabtak* élém. Ez természetes is. A festő kezét, fantáziáját nem lehet megkötöni. Hiszen, ugyebár, maga a koronázás, a történelmi hűség kötelez bizonyos dolgokra: a magyar nemzet számára úgy kell megörökíteni a koronázást, a hogy történt. Az esemény, a személyek, a hely: adottak, ezeket kell megörökíteni, de már hogy melyik pillanatot, a koronázás színes,

díszes eseményei közül melyiket, az már a festő dolga. Itt igazán dus aválasztékunk van: a pompás felvonulás, a templomi koronázás, az eskü a kardvágás...

— És a Mester melyiket választotta? Mosolyogva és huzódózva felel Benczur.

— Tudja, kérem, nem nagyon szeretek beszélni erről. Még magam is csak körülbelül azt döntöttem el, hogy *magát a Mátyás-templomi koronázást* fogom lefesteni. Mint szertartás is ez talán a leglényegesebb, mint művészi kép pedig egyszerű: a remek, villanyvilágításos templomban díszes kísérettel az ői koronával megkoronázzák a magyar királyt...

Most már lelkesen, szinte izgatottan beszél Benczur:

— Hatalmas a feladat, nagyszerű találgatni, keresni, hogyan oldjuk meg! A múlt éjszaka folyton erre gondoltam, *alig aludtam*... De magának a koronázásnak is sok pillanata, helyzete volt; kiválasztani a legalkalmasabbat, megkomponálni a nagy vásznat: ez a festő gyönyörű feladata. Nagy dolog a kompozíció, *akármil is mendenak!* A csoportok kiválasztása, elhelyezése, a színek harmoniája és hogy mindehől egységes, igazi, élő kép legyen... Ma már próbáltam *vázlatot* készíteni, odavestetem néhány vonást, néhány színt, — ez volt a megfordított, eltitkolt vásznon — de erről most még nem szabad beszélni. Munka

közben megváltozik a terv, a fantázia is szeszélyes, eldobja az egyik ötletet, felkapja a másikat, szénnel, ecsettel a kezében megint másra bukkan. Ha most megírná a tervemet, már nem tudnám megcsinálni, nem vállalnám...

Lopva egy-két pillantást vetettünk a megfordított állvány mögé, de engedelmeskéntünk a művész óhajának. Sokáig beszélgettünk még és Benczur sok érdekes dolgot, smühelytitkoltat mondott el arról, hogyan szokta készíteni az ilyen nagyobb vásznait. A nagyközönőség nem is tud róla, mennyi kiscbb-nagyebb akadálytal kell megküdenie a festőnek. A millenáris képnél is ugy volt: portrék kelletnek és hol az egyik minisz'er vagy nagy ur nem tűhetett, hol a másik, pedig a piktör nem másolhat fényképről... A koronázás résztvevői közül is többen a képre fogtak karolni, el kell készíteni a portréjukat.

— Igaz, a képviselőházban megígérték nekem, hogy segíteni fognak az anyag-gyűjtésben és megkérlik *ő felségét is, hogy — ha rövid időre is — üljön a képhez*. Persze segítségemre lesz az is, hogy megvan a koronázás pontos leírása, magam is láttam a szertartást, ismerem a helyet, mindezt tanulmányoznom kell... Sok bajunk van a háboru miatt is: nehéz kapni megfelelő nagy vásznat, jó festéket, de majd csak megszerzünk mindent.

— Hogy milyen nagy lesz a kép és a képviselőházban hová kerül, még nem tudom. Nagyobb nem lesz, mint a millenáris kép, inkább *kisebb*. Tegnap már nézegettük a Házban, hogy hova lehetne elhelyezni, de még arról korai volna dönteni. Hosszu idő kell ehhez a nagy munkához; de kedvem van, csak egészségem legyen és akkor, remélem, becsülettel elvégzem... B. B.